

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
TOREK
28. NOV.
1989

Letnik XLIV.
Štev. 87 (2510)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
3000 din.
P. b. b.

Kučan: Haider je koroški problem

„Kaj si v Sloveniji mislimo o Haiderju, je popolnoma nepomembno, ker je to koroški problem. Smo pa iz več razlogov zelo zainteresirani, med drugim tudi zaradi slovenske manjšine, da sodelujemo s Koroško. Kakšna pa bo stopnja sodelovanja, pa je v veliki meri odvisno od koroške politike do slovenske manjšine v praksi.“

Že kmalu ukinitev JE Krško?

Posebna komisija jugoslovanske skupščine je po poročilu tiskovne agencije Tanjug zahtevala zaprtje jedrske elektrarne Krško. Po mnenju komisije je elektrarna „potencialna nevarnost visoke stopnje, poleg tega pa je tudi nerentabilna“. Za nadaljnje ukrepe je pristojna skupščina Jugoslavije.

Prazne obljube

Delavci tovarne Obir (na sliki levo) so Jezerško cesto prekrstili v „Cesto praznih obljub“. S tem so izrekli svoj protest proti politiki, ki je nekaj let obljubljala delovna mesta, končno pa tovarno zaprla. Višek sobotnega dogajanja na Rebrci pa je bil kulturni spored – več na 3. strani.

Stavka končana – zdaj resna pogajanja o socialnem načrtu

Gladovna stavka v tovarni Obir je končana. Za prenehanje se je stavkovni odbor odločil potem, ko je Slovenija papir pokazal pripravljenost za resna pogajanja o socialnem načrtu za vse tiste, ki bodo postali brezposelni. Seveda pa tudi tak socialni paket ne more biti nadomestilo za redna delovna mesta v dolini Bele, še posebej ne, ker gre kar pri celotnem okraju Velikovec za „krizno področje“.

Glede socialnega načrta so pogajanja med lastnikom tovarne Obir na Rebrci Slove-

nija papirjem in zastopniki delavstva napredovala tako daleč, da je predsednik Slovenija papirja najavil konkretne pogovore o načrtu za 19. december. Poslovodstvo tovarne Obir pa se zavzema za to, da bi še pred tem časom uredili vsa odprta vprašanja glede socialnega načrta. Celoten finančni obseg tega načrta pa doslej še ni znan (čeprav je govor o 26 milijonih), ker seveda tudi še niso obravnavali vseh zahtev o natančni razdelitvi in o dodatnih podporah delavcem.

Prav tako tudi še ni jasno,

kakšen načrt za novo proizvodnjo na industrijski lokaciji Rebrci bo predložil Slovenija papir. Kakor smo že poročali, se je namreč predsednik Slovenija papirja dipl. oec. Miro Varšek na seji generalne skupščine obvezal, da bo tak načrt predložil še do konca tega meseca. Slovenski vestnik je skušal dobiti od njega tozadevne informacije, toda predsednik Slovenija papirja se o njih ni hotel izjasniti.

Po dosedanem razvoju (tudi po umaknjeni preusmeritvi na proizvodnjo lesovine) pa je

treba domnevati, da nikakor ne bo mogoče najti rešitev, ki bi, kot je tovarna celuloze, omogočala delovno mesto kar preko 200 ljudem. Kljub temu pa bi ponovna industrijska proizvodnja na Rebrci situacijo vsaj nekoliko omilila. Neglede na to, da bo moral Slovenija papir obljubljeni koncept nove proizvodnje še predložiti, pa se tudi stavkovni komite „Južnokoroška solidarnost“ ukvarja z vprašanjem, kako bi dodatno (z obrtniškimi dejavnostmi) lahko prispeval k ohranitvi delovnih mest.

35% ljudi za odpravo vojske!

Nepričakovano velik odstotek Švicark in Švicarjev se je v nedeljo na referendumu izreklo za odpravo svoje vojske. Po še nepopolnih podatkih jih je proti vojski glasovalo nad 35 odstotkov! Švicarski referendum je prvi na svetu, s katerim so državljani glasovali o odpravi vojske. Avstrijski Zeleni so izid švicarskega referenduma pozdravili in napovedali, da bodo tak referendum skušali doseči tudi v Avstriji.

PREBERITE

- 2 Smolle: Konec novega dialoga?
- 4 Heute im Slovenski vestnik
- 4 Stojanović in Zakrajšek razstavljata Pri Joklno
- 5 Die Kärntner Landeshymne – ein Politikum
- 6 Vestnikova križanka
- 7 Te dni na televiziji in v radiu
- 8 Pogovor s športnikom: Franci Wiegele

Diskusijo v Tacnu je vodil dr. Vladimir Klemenčič (tretji z desne)

Naš prispevek k spoznavanju

Prejšnji četrtek se je z okroglo mizo o novem položaju koroških Slovencev zaključilo Oštrovrharjevo srečanje v Ljubljani oz. v njeni občini Šiška. Tokrat je bilo posvečeno predvsem kulturnemu ustvarjanju koroških Slovencev, ki so se predstavili z gle-

dališkimi dosežki (Brnca, Šentjanž, skupina graškega študentskega kluba in Sele), likovno razstavo Gustava Januša, literarnim branjem Maje Haderlap in Janija Oswalda, na obisku pri svojih vrstnikih pa so bili tudi otroci celovškega vrtca SŠD. Poleg

Januševe je bila v Vodnikovi domačiji tudi razstava Koroški Slovenci včeraj in danes. Lahko bi torej rekli, da je bil v Ljubljani (občina Šiška je po prebivalstvu tako velika kot Celovec) teden slovenske koroške kulture.

(dalje na 4. strani)

Konec tudi za tovarno Magdalen!

Problemi tovarne celuloze Magdalen pri Beljaku so se izkazali, kot je bilo pričakovati že daljši čas, za nerešljive. Čeprav so deželni politiki vsi zapovrstjo tudi na račun delovnih mest na Rebrci skušali ohraniti Magdalen, čeprav je dežela dala Magdalenu preko milijarde šilingov podpore, je zdaj odločeno, da bo tovarna prenehala s proizvodnjo celuloze že ob koncu novembra.

Ker dežela za Magdalen ni našla kakega resnega kupca (ne nazadnje bi bile v tej tovarni potrebne nadaljnje investicije v višini preko milijarde), je postal pravi fiasco za gospodarsko politiko deželnih politikov. Račun pa bo zdaj plačalo nad 250 odpuščenih delavcev.

KOMENTAR

dr. K. SCHELLANDRA

ŽARNIC
NE BO

Koroški finančni referent Max Rauscher je prejšnji teden moral spoznati, kako enostavno in po gospodarski logiki neemotionalno ravnajo velika mednarodna podjetja: „V četrtek so me samo na kratko obvestili, da je lokacija padla.“ Ameriško podjetje General Electric torej žarnic ne bo proizvajalo na Koroškem.

Samo dan poprej je namreč podjetje sporočilo, da prevzema večino delnic madžarskega podjetja Tungsram, enega največjih proizvajalcev žarnic na svetu. Skoraj polovico kapitala je bil vigredi prevzel konzorcij bank pod vodstvom dunajske Girozentrale, zdaj pa je delnice z lepim dobičkom prodal ameriški firmi.

Madžarsko podjetje je v smislu ekonomskih reform na poti k tržnemu gospodarjenju. Zato potrebuje inozemski kapital, moderno tehnologijo, napreden know how in menidžment po zapadnem vzorcu. Ameriško podjetje pa potrebuje poceni, a kljub temu v tej stroki izurjeno delovno silo, če se hoče v konkurenčni tekmi meriti z evropsko in japonsko proizvodnjo. Torej sta se našla partnerja, ki si obetata obojestransko korist – neglede na pobožne želje finančnih in drugih referentov nekje na jugu Avstrije.

Škoda za južno Koroško? Nisem prepričan. Proizvodnja žarnic kot taka dandanes ni bogve kakšna tehnološka senzacija. Odločilen moment za lokacijo je cena delovne sile, ne pa kvaliteta, posebnosti in krajevne strukturne prednosti regije. Takšno proizvodnjo je mogoče vzpostaviti – in ukiniti, če ni več rentabilna – povsod.

Bolj pametno bi bilo, če bi se odgovorni bolj prizadevali za pridobitev (ali podpirali samostojen razvoj) takih podjetij, ki se opirajo na tradicionalne prednosti regije, na krajevne surovine ter na znanje in privajenost tam živčih ljudi. Samo tako bo regija postala dolgoročno zanimiva tudi za ugledna mednarodna podjetja.

Odklonitev podpore –
konec politike dialoga?

Zaradi tega, ker je Koroška deželna vlada odklonila podporo Mohorjevi ljudski šoli v Celovcu, sta podpredsednik NSKS Karel Smolle in tajnik Marjan Pipp priredila na tiskovno konferenco, na kateri sta izrazila svoje ogorčenje nad odločitvijo, ki ni v skladu z danimi obljubami politkov koroških deželnozborskih strank. Svoje ogorčenje nad odklonitvijo podpore izraža v posebni tiskovni izjavi tudi ustanoviteljica ljudske šole Mohorjeva družba.

Državnozborski poslanec Smolle je izjavil, da bo NSKS smatral politiko „novega dia-

loga“ za neuspelo, in je za primer, če podpore ne bo, naj javil vrnitev k politiki konfrontacije. V zvezi s krizo v dolini Bele, ki je nastala zaradi ukinitve proizvodnje v tovarni Obir, je Smolle odgovorne politike pozval, naj takoj poskrbijo za nova delovna mesta, saj bi ob pomanjkanju dela prišlo do odseljevanja naših ljudi s teh krajev, kar bi hkrati povzročilo številčni osip naše narodne skupnosti. Glede plebiscitnega darila pa je dejal, naj sredstva iz državne blagajne usmerijo v krizno področje doline Bele oz. Podjune.

ÜBERPARTEILICHE INITIATIVE „PODRAIN/PODROJE“
NADSTRANKARSKA INICIATIVA „PODROJE/PODRAIN“PODRAIN
PODROJESOLL
LEBENNAJ
ŽIVI

V občini Globasnica je cestna uprava pretekli teden postavila krajevni napis Globasnica sredi vasi Podroje in s tem to majhno vas kratko malo izbrisala. Takoj se je formirala nadstrankarska iniciativa, ki v odprtem pismu od koroške deželne vlade, okrajnega glavarstva, cestne uprave v Železni Kapli ter od občine zahteva, da krajevni napis Globasnica spet postavijo tja, kjer je bil prej, in s tem spet „priznajo“ kraj Podroje. Iniciativa nadalje zahteva, da občina ustvari pravno osnovo za dvojezičen krajevni napis „Podrain/Podroje“.

Zakaj se Jörg Haider pravzaprav tako brani pojma avstrijske nacije? 26. oktober ne praznuje kot nacionalni, temveč kot državni praznik, kar je sicer nezakonito, česar pa javni tožilec ob običajnem fitnis-pohodu

KOMENTAR

dr. FRANCIJA
ZWITTRA

HAIDER IN AVSTRIJSKA NACIJA

verjetno ne vidi; ob avstrijskem nacionalnem prazniku se je Haider deželno-glavarstvo kazal tudi pri sprejemu Narodnega sveta, Smolle povsem v stilu avstrijske nacije, v smokingu, deželni glavar v stilu državnosti, v elegantni obleki. Prvi je kot Slovenec častil avstrijsko nacijo, drugi kot kulturni Nemec avstrijsko državnost, oba pa sta slavila

dialog majhnih korakov.

Jörg Haider se zna politično obnašati; odkar je deželni glavar in aspirant za mesto podkanclerja, iz njegovih ust skorajda ni več slišati nemškonacionalnih gesel; od svojih prejšnjih izjav se sicer ne distancira, vendar jih tudi ne ponavlja.

Vendar: avstrijske nacije noče; avstrijska

SUM, ŽALITVE IN ZAHTEVE

Odbor za vrnitev Srbov in Črnogorcev na Kosovo je tokrat odločen, da neglede na odklonilno stališče Slovenije v Ljubljani priredi miting „resnice“, kot ga sami imenujejo. Zaradi tega je „1. december“ (datum mitinga) vsakodnevna tema medijev obveščanja in številnih sestankov na najrazličnejših ravneh, o tem so razpravljali v republiškem centralnem komiteju, v skupščini, v socialistični zvezi, v ZSMS, v alternativnih strankah, in vsi so si edini – Slovenija mitinga ne potrebuje. Kot pri vseh javnih manifestacijah, ima pri tem odločilno besedo uprava za notranje zadeve, ki je v ponedeljek, 20. 11. uradno zavrnila prošnjo kot nepopolno. Obstaja pa tudi sum, da bi lahko prišlo do incidentov in mednacionalnih spopadov.

Vprašljivo je seveda, če se bo odbor, že drugič, sprijaznil s to odločitvijo. Po zadnjih podatkih so namreč organizatorji trdno odločeni, da miting izpeljejo, tudi za ceno „krvi“, če bo potrebno. Pomoč jim obljublja tudi pokrajina Vojvodina, ki bo menda v Ljubljano pripeljala nekaj tisoč ljudi.

Seveda se Slovenci ob vseh teh napadih čutijo ogrožene; obenem pa so prepričani, da so o kosovski problematiki objektivno obveščeni. Splošno mnenje, izraženo v številnih anketah, opravljenih v zadnjih dneh, je, da bi bilo bolje, če bi omenjena naroda usmerila v gospodarstvo. Pripravljeni so se sicer pogovarjati, vendar ne na cesti,

temveč za mizo. Žal odbor tovrstne predloge vztrajno zavrača kot njegov predsednik Bogdan Kecman zavrača pogovor s slovenskimi novinarji in politiki. Miting je po njihovem mnenju edini pravi način za dokazovanje resnice slovenskemu narodu.

V Sloveniji so se, kot že večkrat doslej, ponovno odločili proti „mitingaštvu“. Na žalost pa je bilo tokrat zaslediti besednjak, ki ni v čast republiki, ki želi biti korak pred drugimi, republiki, ki se oznanja z besedo demokratična brez katerega koli predznaka. Nesprejemljiv je na primer očitek, da miting pomeni „fašistoiden“ napad na Slovenijo in da se tem ruši suverenost republike.

Popolnoma nepotrebno se je spuščati na raven tistega, ki ne pozna osnovnih pravil normalnega, kaj šele političnega obnašanja. Vzemimo za primer tajnika odbora Srbov in Črnogorcev, ki je javno izjavil, da so Slovenci „zapeljani“ tako od politikov kot od novinarjev, v isti sapi pa priznal, da zaradi jezikovne bariere ne bere slovenskih časopisov. Vendar je neomajno prepričan, da so povzetki v srbskih „suho zlato“.

Je ob vseh teh provokacijah še mogoče ravnati po zdravi pameti? Je v svobodni državi normalno, da se vsevpriek žali, grozi in podtika, potem pa zahteva gostoljubnost? In navkljub vsemu je Rousseau dejal: „Ne strinjaj se s tvojim mnenjem, storil pa bom vse, da ga lahko izraziš.“

Zdenka Varga – Novljan

Nove podpore za gradnjo

Deželni svetnik Schiller je napovedal, da bo še ta teden zgotovljen zakonski osnutek za podporo pri nakupu stanovanj in gradnji lastnih hiš. Glavna sprememba je povečanje življenjskega prostora od 130 na 150 metrov, druga pa je višji znesek za vgraditev in uporabo alternativnih energij. O zakonu bodo sklepali marca 1990, nova določila pa bodo veljavna tudi za vse tiste, ki so že začeli graditi.

nacija mu je ideološka spakedranost, avstrijski nacionalni praznik praznuje kot državni praznik. Politični komentatorji se temu čudijo, majojo z glavami vendar se tej tematiki ne posvečajo preveč. Hai-

žitev Nemčije, združitev ZRN in NDR postaja prav v tem času povsem realna možnost, ki ji več ne oporekajo ne države članice NATO ne države Varšavskega sporazuma. Ponovna združitev Nemčije preti morda že v prihodnjem desetletju.

Nemci ne bi bili Nemci, če bi se zadovoljili samo z združitvijo ZRN in NDR v eno državo. Klic Hansa Moritza Arndta „Das ganze Deutschland soll es sein“ bo znova zadonel po Evropi. V to smer že kažejo trenutne težave v zvezi s Kohlovim obiskom na Poljskem, ki je znova odprl šlezjsko vprašanje.

In peta kolona v Avstriji ve, zakaj ji odreka samostojno nacionalnost.

derjeva opcija ostaja tako odprta.

Haiderjevo zanikanje obstanka avstrijske nacije ni izvor njegove trmoglavosti in tudi ne kakega romantičnega, zastarelega nemškega nacionalizma, čeprav bi se dalo tako razlagati. Haiderjeva dosledna negacija obstoja avstrijske nacije je realno- in aktualnopolitičnega pomena: ponovna zdru-

Zdravko Haderlap (na sliki levo) je v veliki meri prispeval k akcijam Obirjevih delavcev. S Heinom Fischerjem sta oblikovala sobotni kulturni program.

Zdravko Haderlap na solidarnostni prireditvi:

Dragi kolegi in kolegice!

V zadnjem času sem si zastavil nekaj vprašanj o bodočnosti doline Bele. Treba je reči, da so izgledi zelo slabi, če si nismo pripravljene pomagati sami. Po zaprtju celoznega obrata je bilo rečeno, da ni več nobenih možnosti. Jaz bi rajši rekel drugače: mi sami smo na začetku velike naloge. Je pet minut po dvanajsti, če sedaj sami ničesar ne storimo, bo dolina Bele obsojena na izumrtje. Samo načrti za tujski promet – čeprav je že zadnji čas, da se na tem področju nekaj stori – ne morejo pomeniti rešitve.

Vprašali se boste, zakaj sta gladovna stavka in ves odpor mnogih delavcev Obirja povzročila tolikšno odmevnost. Ne trdimo, da v zadnjem času za dolino Bele ni bilo nič storjenega, vendar konkretnih rezultatov še ni.

Gladovna stavka je učinkovala. Vsa Avstrija je postala pozorna na naše probleme in o njih raz-

pravlja. To pa je zelo pomembno. Kdo je pred tem – razen južnih Korošcev – poznal naše probleme?

Kaj je gladovna stavka še povzročila? Vsa pogajanja, najsi bodo z lastnikom, Slovenija papirjem, ali s pristojnimi politiki, o socialnem paketu, ali o ustanavljanju novih malih obratov, gredo bolj konstruktivno pot.

Drage kolegice in kolegi, sedaj moramo ugotoviti naš položaj. Vemo, da je treba nekaj storiti. Vendar dvomim, da že vsi vemo, da moramo nekaj podvzeti sami.

Vsako naj prispeva za obstoj doline Bele. Iz vsote vseh malih prispevkov bo nastalo veliko gibanje. Južnokoroška solidarnost / Die Südkärntner Solidarität je na tem, da prispeva k uresničitvi teh velikih ciljev: Za vse prebivalce doline!

Resignacija je samoodpovedovanje in pelje v še večje malodušje. Mi ne resigniramo! Pokazali bomo, da mali ljudje lahko ustvarimo veliko.

Vsi nastopajoči, tako tudi zbor Srce iz Dobrle vasi (na sliki), so izrazili solidarnost z delavci

Proti malodušju in za delovna mesta v dolini Bele

JOŽE ROVŠEK

Kar 14 dni je trajala gladovna stavka mladih delavcev in aktivistov v bivši tovarni Obir na Rebrci. V soboto, 25. novembra so jo zaključili. Ob tem se postavlja vprašanje, zakaj. Nekateri še vedno mislijo, da zato, ker jim je zmanjkalo moči, ker je bila že od vsega začetka obsojena na neuspeh, saj jim tovarne niso vrnil. Res je, da celuloze ne proizvajajo in je tudi najbrž nikoli več ne bodo, vendar se je kljub temu v teh štirinajstih dneh zgodilo marsikaj, kar da slutiti novo perspektivo za delavce in sploh prebivalstvo ob Beli.

Stavkovni odbor namreč meni, da je stavka vendar osvestila večino bivših zaposlenih o tem, da se je za delovna mesta treba boriti in da imajo pri tem delavci pomembno vlogo. Čakati samo na politike, ki so, kar se tiče delavskega vprašanja, zavezani s socialnim partnerstvom, je premalo. Stavka in odpor delavstva z drugimi akcijami sta namreč avstrijsko javnost opozorila na resen problem, koroška vlada je sklenila nekatere resnejše ukrepe, ki sicer še ne rešujejo problematike delovnih mest, vendar pa blažijo sedanjo kritično situacijo in z določenimi subvencijami spodbujajo

ustanavljanje novih delovnih mest v širši regiji. Tudi lastnik tovarne, Slovenija papir, se resno pogaja o socialnem paketu, poleg tega pa se tudi znotraj tega združenja začne razprava o odgovornosti za nastalo situacijo na Rebrci in o nadaljnji usodi razpoložljivih proizvodnih kapacitet. K vsemu temu pa je v teh dneh nastala iniciativa za prihodnost doline Bele, ki pripravlja projekt za alternativno ustanavljanje delovnih mest, preko katerih naj bi, kot predvideva, s pomočjo Uprave delovnih mest začela z obrtniški deli, kar naj bi preraslo v organizirano obrtno dejavnost. Za vse to in predvsem za to, da so nekateri ob tem postali nekoliko samozavestnejši, pa se je splačalo izvesti gladovno stavko in ostale akcije!

Kot je bilo že pretekli petek ob obisku politikov in blokadi rečeno, da je cesta, ki pelje mimo tovarne, cesta praznih obljub, so jo v soboto res tako poimenovali. Spet so jo zaprli in v breg nad njo pritrtili transparent z napisom (žal samo v nemškem jeziku) StraÙe der leeren Versprechungen.

Po krstu ceste so se udeleženci prireditve, bilo jih je kakih 150, zbrali v tovarniški hali in stavkajoči so jim spregovorili o njihovi odločitvi, predvsem pa o težavah ob gladovanju, ter izrekli osebna

mnenja o uspehu te akcije. Če strnemo njihove izjave, za nikogar ni nastal občutek, da bi stavka zaradi kakršnekoli želje po herojstvu, temveč da so hoteli politikom dokazati, da niso pripravljene brez ugovora sprejeti njihovih odločitev, da so usmerili tudi diskusijo o odgovornosti lastnika, ostalim delavcem in prebivalcem v dolini pa pokazali, da se je treba za svoje pravice tudi boriti. Bolj kot lakota, slabost, vrtoglavica in želočne težave, jih je prizadel odnos nekaterih v Železni Kapli, ki so zanje celo govorili, da so plačanci. Najprej jih tudi sodelavci niso razumeli, pozneje pa so postali z njimi solidarni.

Ob tem razgovoru so izrazili hvaležnost kapelskemu zdravniku dr. Štefanu Jelenu in dr. Petru Smolniku iz Žitare vasi, ki sta preventivno skrbela za njihovo zdravje. Štrajkajoči Annemarie, Monika, Willi, Gernot, Luka in Peter so še dodali, da so v primeru, če se situacija ne bo uredila, pripravljene akcijo ponoviti.

Zvečer je bila v isti dvorani solidarnostna kulturna prireditve. Nastopila sta žitarski in dobrlovaški zbor, pozneje spontano še obirski „Valentin Polanšek“, Heino Fischer je bral in pel protestne tekste in pesmi, lepo je bil sprejet pesmar iz Ljubljane Jani Kovačič, za konec pa je nastopila instrumentalna skupina Lakis & Achwach z Dunaja s temperamentnimi grškimi in turškimi melodijami.

Na solidarnostni prireditvi so prebrali tudi številne solidarnostne telegrame, ki so jih v teh težkih dneh prejeli kolektiv in stavkajoči. Med drugimi so jih poslali: Intermercator iz Šentjanža, Koroška socialistična mladina in Mlada generacija, Iniciativa proti sovraštvu do tujcev in antisemitizmu, Elan-Brnca, IPH-Žitara vas, študentje in profesorji celovške univerze, Tiskarna Drava, Slovenska prosvetna zveza, Zveza slovenskih žena i. dr. Med njimi pa smo pogrešali izjavo trgovske družbe HAGO iz Celovca, ki je celo firma Slovenija papirja.

Spontano se je v program vključil tudi del zborja „Valentin Polanšek“ z Obirskega. Na desni – Jani Kovačič, pesmar iz Ljubljane, je kot nalašč nastopil s socialnimi pesmimi.

HEUTE IM

SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

„Ja“ zu Sozialplan – Bemühen um Aufbau „einer Ersatz- und Alternativproduktion“

„Die behördlich erzwungene Einstellung der Zellstoffproduktion in der Zellstofffabrik Obir stellt sowohl die Belegschaft, als auch das Unternehmen in eine äußerst prekäre Situation“, heißt es in einer Presseaussendung der Obir-Geschäftsführung, in der dem in der Öffentlichkeit Eindruck entstanden, daß das „Aus“ für Obir von der Unternehmensleitung und vom Eigentümerkonzern Slovenija papir selbst verschuldet wurde entschieden entgegengetreten wird.

Die Obir-Geschäftsführung betont – auch in Namen der Gesellschafter – daß die Zellstofffabrik Obir GesmbH. bzw. ihre Gesellschafter und Eigentümer mit der Übernahme der Pleite gegangenen Zellstofffabrik Rechberg im Jahre 1979 unter Aufbringung enormer Investitionsmittel für die Erneuerung der Fabrikanlagen und Umweltschutzmaßnahmen das Velachtal aus einer schlimmen Krise gerettet und zumindest zehn Jahre hindurch Arbeitnehmern, Bauern, Gewerbetreibenden und ihren Familien Einkommen und Existenz gesichert und so einen bedeutenden Beitrag zur Stärkung der gesamten Region geleistet haben. „In all diesen 10 Jahren wurde vom Gewinn kein einziger Schilling von „Obir nach Jugoslawien zur Slovenija papir transferiert“, wird in der Presseaussendung betont und weiter ausgeführt, daß Obir bereits 1985 ein ausgearbeitetes Projekt für die Errichtung einer technologisch auf neuestem Stand stehenden Fabrikanlage, inklusive der notwendigen umwelttechnischen Generalsanierung, vorgelegt hat. „Tatsache ist, daß die erforderliche Investitionssumme von über 2 Milliarden Schilling nicht ohne öffentliche Fördermittel – wie sie bei ähnlichen Projekten bereits zum Ein-

satz gelangten – zu verkraften ist. Tatsache ist leider auch, daß die Landespolitik seit Jahren ausschließlich auf die Rettung des maroden Zellstoffwerkes St. Magdalen ausgerichtet ist. Obir, ein wirtschaftlich durchwegs gesunder Betrieb, ist dadurch zum Opfer einer verfehlten Wirtschaftspolitik des Landes geworden.“ wird in der Presseaussendung festgestellt.

„Die Geschäftsführung ist aber auch verpflichtet, gemeinsam mit dem Eigentümer alle Anstrengungen zu unternehmen, damit es am Standort Obir zum Aufbau einer Ersatz- oder Alternativproduktion kommt. Da die Firma Obir nicht liquidiert wird, wird sie zumindest das Holzgeschäft weiterführen können und sich darum bemühen, nach Verwertung der Altanlagen innerhalb eines Jahres ein neues Produktionsprogramm zu realisieren.“

Geschäftsführung und Eigentümer seien sich der schwierigen sozialen Lage, mit welcher die gekündigten Arbeitnehmer konfrontiert sind, sehr wohl bewußt und daher hinsichtlich des Sozialplanes bestrebt, in Verhandlungen mit dem Betriebsrat und der Gewerkschaft möglichst bald zu einem Resultat zu gelangen, heißt es abschließend in der Presseaussendung.

„Haider ein Kärntner Problem!“

„Was wir in Slowenien über den Kärntner Landeshauptmann Haider denken ist völlig irrelevant, da es sich hier um ein Kärntner Problem handelt. Wir sind jedoch aus einer Reihe von Gründen, darunter auch wegen der slowenischen Minderheit in Kärnten, sehr an einer Zusammenarbeit mit den Nachbarländern interessiert. Welche Qualität die Zusammenarbeit mit Kärnten erreichen wird, hängt in einem großen Ausmaß davon ab, wie die Politik gegenüber den Kärntner Slowenen in der Praxis aussieht und ob die Kärntner Slowenen nicht nur gleichberechtigt, sondern auch gemäß den Minderheitenschutzbestimmungen behandelt werden“, erklärte der KP-Chef Sloweniens Milan Kučan am vergangenen

Freitag im Rahmen einer Pressekonferenz im Cankar-Center in Ljubljana vor Journalisten aus aller Welt.

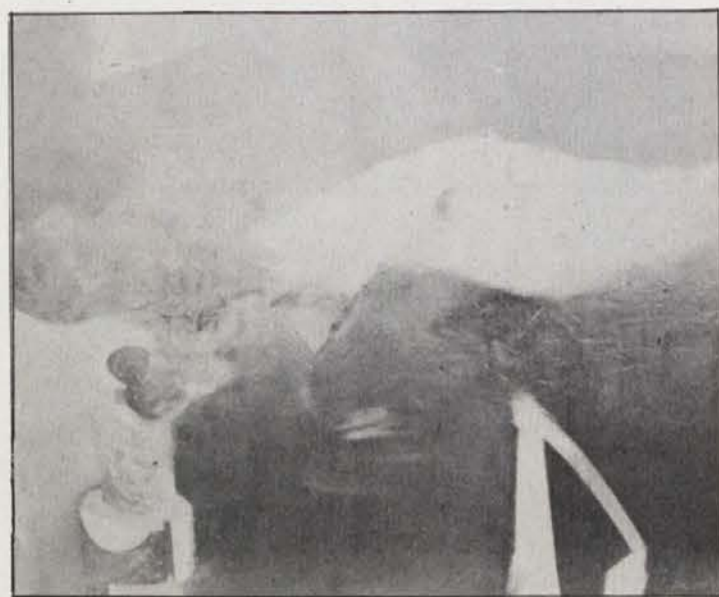
Milan Kučan, der beim kommenden Kongreß der KP Sloweniens nicht mehr für die Funktion des Parteichefs kandidieren wird – die besten Chancen für die Nachfolge hat der Universitätsprofessor dr. Ciril Ribičič –, nahm in der Pressekonferenz auch zur für den 1. Dezember angekündigten Massendemonstration der Serben und Montenegriner Kosovos in Ljubljana Stellung und betonte, daß man versuchen werde, die offiziell bereits verbotene Demonstration zu verhindern. Er ließ dabei jedoch durchblicken, daß an eine gewaltsame Verhinderung der Demonstration nicht gedacht sei.

Dva umetnika – dva svetova

Likovna razstava, ki je ta čas na ogled v Kulturni taberni Pri Joklnu v Celovcu, je vredna vse pozornosti. Tam razstavljata dva mlada umetnika iz Jugoslavije, Leon Zakrajšek iz Ljubljane in Duško Stojanović iz Novega sada.

V delih obeh umetnikov gre za dva svetova. Leon Zakrajšek se predstavlja s ciklom črno-belih grafik, s katerimi upodablja figure človeka in živali. Njegovi motivi so jasni, čeprav jih čestokrat postavlja oz. obdaja z malimi nedoločenimi risbami, včasih celo samo s črtami. Postavlja jih torej v središče življenja, ki je dejansko nekaj skrivnostnega, nepreračunljivega, z edino izjemo, da smo tu in da gremo minljivosti naproti.

Svet Duška Stojanovića je povsem drugačen, njegove kompozicije so sicer abstraktne, a slikane z veselimi barvami, ki v hipu pritegnejo pozornost gledalca. Slike pa nimajo le značaja dekorativnosti, ampak tudi močno izpoved, ki se odraža v govornici barv, iz katere dobesedno puhti vesela narava umetnika. Pisanost Stojanovićeveh slik je verjetno tudi povezana s svetom, iz katerega prihaja. Vojvodina, ki že po prebivalcih različnih narodnosti in njihovih kultur predstavlja bogato in pisano kulturno nivo, je tudi geografsko na stičišču s kulturami drugih dežel. Tako je vsaka Stojanovićeveva slika majhen mozaik iz Vojvodine, njenih ljudi in pokrajine.

DUSKO STOJANOVIĆ olje 1988

LEON ZAKRAJŠEK orig. jedkanica in suha igla 1989

Naš prispevek k spoznavanju

(nadaljevanje s 1. strani)

V Domu krajanov v Tacnu pod Šmarno goro se je zbralo kar lepo število zainteresiranih poslušalcev, med njimi tudi nekaj iz organizacij in inštitucij, ki se ukvarjajo z manjšinsko problematiko. Diskusijo je usmerjal dr. Vladimir Klemenčič sodelovali pa so s koroške strani dr. Janko Malle, dr. Mirko Messner in Brigitte Busch od kooperative Longo-mai, kot predstavnik RK socialistične zveze pa predsednik njenega sveta za mednarodne odnose dr. Bojko Bučar.

Že sam naslov teme „Koroška interetnična – politika etnocentristična“ je nakazal absurdnost kulturnega in narodnopolitičnega razvoja na Koroškem. Janko Malle je v uvodu obširneje objasnili specifično med Slovenci, ki smo dvojezični, se nahajamo med dvema kulturama, smo pripadniki slovenskega naroda in hkrati avstrijske nacije v dimenziji njene multinacionalnosti. Po drugi strani pa postaja Koroška, še posebej po Haiderjevem prevzemu najvišjega položaja, vse bolj etnocentristična z vso specifično neprijetnostjo, omejevanja in izločevanja Slovencev. Spregovoril je tudi o različnem gledanju in predvsem odziva-

nju med samimi Slovenci. V želji po prilagajanju smo sicer za dvojezičnost in odklanjanje ločevanje v šoli, po drugi strani pa smo tudi za ločeni pouk, češ da se bodo otroci bolje naučili slovensko. Radi se sklicujemo na naš odločilen prispevek v boju proti fašizmu, ker nam je prinesel državno pogodbo in njen 7. člen, po drugi strani pa se partizanstva sramujemo in se s tem odrekamo svojemu zgodovinskemu spominu, s

tem pa trobimo v isti rog z nemškimi nacionalisti. Taka dvojnost in prilagojevalno klečeplazništvo se pojavlja še na drugih življenjskih področjih, predvsem pa v politiki enega dela koroških Slovencev.

Uvodničarja sta bistveno in s primeri dopolnila dr. Mirko Messner in Brigitte Busch. Slednja je govorila predvsem o njenih izkušnjah v zvezi z dvojezičnim šolstvom in zelo kritično predstavila učbenike, ki še vedno odražajo nepremagano avstrijsko nacionalsocialistično preteklost.

Dr. Bučar je menil, da določen optimizem opravičuje tesnejše sodelovanje s Koroško v DS Alpe-Jadran in da bo v tem sklopu moralo priti do nekaterih korektur tudi na manjšinskem področju.

V dokaj živahni razpravi so udeleženci precej spraševali o nekaterih konkretnostih, izraženo pa je bilo tudi mnenje, da bi morali Slovenija in Jugoslavija v večji meri skrbeti za varstvo svoje manjšine na Koroškem, v postopku nastajanja nove slovenske ustave pa naj bi vanjo v smislu nacionalnega programa zajeli tudi varstvo in skrb za razvoj zamejskih Slovencev.

Jože Rovšek

Peter Militarov: „Sodelovanje koroških skupin na Ostrovharjevem srečanju je uspelo tako po organizacijski kot vsebinski strani. Pokazalo se je, da je kulturno snovanje na Koroškem že prešlo na višji nivo. Tudi odziv publike je bil na večini prireditve zelo dober. S tovrstnim sodelovanjem mislimo nadaljevati, poiskati pa bo treba seveda ustrezne nove oblike. Čeprav ni imel tolikšne publicitete, pa je bil letošnji nastop koroških skupin obsežnejši in kvalitetnejši kot na Koroških dnevih v Cankarjevem domu.“

von FRANC KUKOVICA

Im Frühjahr 1989 hat Landeshauptmann von Kärnten, Dr. Jörg Haider während einer Pressekonferenz angekündigt, in den Schulen anstelle seines Bildes das Landeswappen mit der Landeshymne anzubringen, in den zweisprachigen Schulen solle die Landeshymne auch in Slowenisch angebracht werden. In der Pädagogischen Fachvereinigung/Strokovno združenje pedagoških delavcev wurde darüber beraten und ein Vorschlag ausgearbeitet: Die Anfertigung des Kärntner Wappens mit dem Text der ersten Strophe der Kärntner Landeshymne in deutscher und slowenischer Sprache, Größe 40 x 50 cm, farbig, mit der Überschrift „Kärnten-Koroška“ (Faksimile rechts). Volksschuldirektor Franc Kukovica hat am 15. Juni 1989 in der Aula der Volksschule Sittersdorf/Žitara vas das Wappen mit den Texten in beiden Landessprachen statt dem Landeshauptmannbild angebracht und eine schriftliche Meldung im Dienstwege an den Landeshauptmann von Kärnten erstattet.

Die Landeshymne in Slowenisch – ein Politikum

Die Kärntner Öffentlichkeit wurde davon am 23. Juni 1989 durch das Radio Kärnten und den „Slovenski Vestnik“ informiert. Am nächsten Tag brachten diese Nachricht auch die „Kärntner Tageszeitung“ und die „Kleine Zeitung“. Besonders interessant war ein Detail in der „Kleinen Zeitung“, wonach der FPÖ Generalsekretär M. Reichhold gesagt haben soll: „Offensichtlich sei das Signal einer Liberalisierungsbestrebung auf fruchtbaren Boden gefallen.“

In den darauf folgenden Tagen haben die Kärntner Zeitungen immer wieder von der Angelegenheit „Kärntner Landeshymne in slowenischer Sprache“ berichtet oder Leserbriefe gebracht. Der Bericht des FPÖ-Organes „Kärntner Nachrichten“ vom 29. 6. 1989 unterscheidet sich jedoch stark von allen anderen Berichten und kann als tendenziös bezeichnet werden. Textbeispiel: „Franz Kukovica, der slowenische Direktor der Volksschule Sittersdorf (Žitara vas), war es..., oder: Kärntens Sozialisten scheinen Haider's Initiativen zum Anlaß für parteipolitische Polemik nehmen zu wollen, radikale Slowenen als Anlaß für spektakuläre Aktionen.“

Die Pädagogische Fachvereinigung verschickte am 30. Juni 1989 an 470 Kärntner Pflichtschulen je ein Bild (40x50 cm) mit Kärntner Wappen und der ersten Strophe der Landeshymne in beiden Landessprachen. Im Begleitschreiben stand unter anderem: „Wir glauben, mit unserem Vorschlag einen Beitrag zur Hebung der Wertschätzung der slowenischen Sprache und somit der bodenständigen slowenischen Kultur in Kärnten sowie zum gleichberechtigten Miteinander beider Völker in Kärnten getan zu haben.“

Die Aktionen des Kärntner Abwehrkämpferbundes

Winfried Krivitsch vom „Kärntner Abwehrkämpferbund“ (Obmann) und gleich-

zeitig stellvertretender Obmann des „Kärntner Heimatdienstes“ hat in einem Leserbrief in den „Kärntner Nachrichten“ (31. 8. 1989) zur Übersetzung der Kärntner Landeshymne ins Slowenische Stellung bezogen und eine, nach seiner Aussage „ziemlich wörtliche Übersetzung“ der slowenischen Version ins Deutsche niedergeschrieben.

Es ist nicht bekannt, welcher Nichtkämpfer der slowenischen Sprache am Werk war. Bekanntlich kann man aus jeder Sprache schlecht und falsch übersetzen. Insbesondere aber dann, wenn man ihre Redewendungen nicht kennt. Ich vermute, daß die Rückübersetzung ins Deutsche absichtlich falsch gemacht wurde, um vor allem den etwa 80 Prozent der Kollegen, welche das Kärntner Wappen mit den beiden ersten Strophen der Landeshymne an den Schulen behalten oder angebracht haben, einzureden, die slowenische Version sei miserabel. Darüber hinaus blieb es einer KHD-Sympathisantin

aus Sittersdorf/Žitara vas vorbehalten (Postwurf vom 7. 9. 1989), die falsche Behauptung, Franc Kukovica hätte die Kärntner Landeshymne ins Slowenische übersetzt, in die Öffentlichkeit zu streuen.

Große Sorgen machte sich auch der Kärntner Abwehrkämpferbund, Ortsgruppe Kappel-Weizelsdorf in einem Brief (13. 9. 1989) an Franc Kukovica: „Uns wurde der Entwurf Ihrer Übersetzung der 1. Strophe des Kärntner Heimatliedes in slowenischer Sprache zur Kenntnis gebracht. Bei den verschiedenen Anlässen wird aber auch die 4. Strophe des Kärntner Heimatliedes vorgelesen. Wir bitten Sie daher höflich, uns auch den slowenischen Text dieser Strophe zu übermitteln.“ Eine Beantwortung des Antwortschreibens vom 25. 9. 1989, worin Kukovica seine Bereitschaft zu einer Aussprache mit dem „Kärntner Abwehrkämpferbund“, Ortsgruppe Kappel-Weizelsdorf bekundet hat, ist bisher seitens der Ortsgruppe nicht

erfolgt.

Die Kärntner Landeshymne (vorher Kärntner Heimatlied genannt) war auch ein Thema der Jahresversammlung (29. Oktober 1989) des „Kärntner Abwehrkämpferbundes“ in Klagenfurt. Die Tageszeitung „Kärntner Krone“ hat am 31. Oktober 1989 vermerkt: „Die von Landeshauptmann Jörg Haider angeregte Übersetzung des Kärntner Heimatliedes in die zweite Landessprache Slowenisch sorgt für Aufregung. Der Kärntner Abwehrkämpferbund spricht sich entschieden dagegen aus: 'Das Heimatlied kann es nur in einer Sprache geben. Schließlich beherrscht jeder Kärntner auch die deutsche Sprache.'“

Wer hat die Kärntner Landeshymne übersetzt?

In der „Pesmarica za dvojezične šole na Koroškem“ (Liederbuch für zweisprachige Schulen in Kärnten, welches mit Erlaß des Bundesministeriums für Unterricht vom 1. Dezember 1947, Zl. 42.995 – IV/12/1946 zum Unterrichtsgebrauch an zweisprachigen Schulen zugelassen wurde und im „Verlag Buchhandlung Arthur Kollitsch, Klagenfurt“ erschienen war, scheint auf der ersten Seite die erste in Kärnten bekannte Übersetzung von 3 Strophen der Kärntner Landeshymne (Koroška himna) in die slowenische Sprache auf.

Aus diesem Liederbuch hat im Jahre 1973 der Bezirksschulinspektor für den zweisprachigen Unterricht Rudi Vouk die erste Strophe in das von ihm zusammengestellte Liederbuch „Mladina poje“ (Die Jugend singt, übernommen. Das Liederbuch wurde mit Erlaß des Bundesministeriums für Unterricht und Kunst vom 29. Mai 1973, Zahl 107.190-I/4b/72 zum Unterrichtsgebrauch zugelassen.

Das im Jahre 1986 erschiene Liederbuch für Volksschulen „Poj z menoj II“ (Sing mit mir) von Prof. Jožko Kovačič weist auf Seite 208 dieselbe erste Strophe der Kärntner Landeshymne auf.

In etlichen zweisprachigen Volksschulen Südkärntens werden insbesondere bei der Gedenkfeier zum 10. Oktober beide ersten Strophen, die deutschsprachige und die slowenischsprachige, gesungen.

Eine zweite Übersetzung der Kärntner Landeshymne erschien am 14. 7. 1989 in der slowenischen Wochenzeitung „Naš Tednik“ und stammt von Lovro Kaselj.

Den Kärntner Slowenen keine Landeshymne in ihrer Sprache erlaubt?

Es hat den Anschein, daß nunmehr der „Kärntner Abwehrkämpferbund“ entscheiden wird (Gespräch des Landeshauptmannes von Kärnten mit Vertretern des „Kärntner Heimatdienstes“ und des „Kärntner Abwehrkämpferbundes“ im ORF Kärnten am 5. November 1989), ob es möglich ist, die Kärntner Landeshymne ins Slowenische zu übersetzen.

In einem Gespräch der „Kärntner Nachrichten“ mit Landeshauptmann Jörg Haider (KN vom 9. 11. 1989) sagt der Landeshauptmann von Kärnten auf die Frage: „Wird es nun in den Kärntner Schulen das Kärntner Heimatlied auch in Slowenisch geben oder nicht?“, „Das wird davon abhängen, ob nun der Abwehrkämpferbund in der Lage ist, eine entsprechende Version zu liefern. Ich habe ja anlässlich der Jahreshauptversammlung gesagt, man solle sich bemühen, eine korrekte Übersetzung zu liefern. Der Obmann des Verbandes hat mir anlässlich einer Radiodiskussion nun eine Version aus dem Jahre 1947 übergeben und gemeint, es gäbe das schon. Inzwischen bin ich aber draufgekommen, daß das genaue jene Version ist, die ihm selbst auch nicht gefällt, aber wahrscheinlich hat er das selbst noch nicht übersetzen lassen.“

Der Kärntner Landtag wird befaßt!

Die Einführung der Kärntner Landeshymne in den zweisprachigen Klassen Südkärntens lag am 7. November 1989 im Kärntner Landtag zur Beschlußfassung vor. Nach hitziger Debatte (die Landeshymne wurde zum politischen Problem) wurde der Bericht des „Slovenski vestnik“ (10. 11. 1989) der Punkt von der Tagesordnung abgesetzt und einstimmig an den Ausschuß zur neuerlichen Beratung zurück verwiesen.

Die gesamte Debatte im Kärntner Landtag und alle Vorkommnisse in der Angelegenheit „Landeshymne in slowenischer Sprache“ spiegelt das der slowenischen Minderheit in Kärnten eher nicht gewogene Kärntner Klima wider. Die Aussagen von Politikern und Vereinsobmännern sind voll von Widersprüchen, Politiker nehmen einerseits oft keine Rücksicht auf Wünsche und Bedürfnisse der Kärntner Slowenen, andererseits sind sie aber bereit, deutschnationalen Bestrebungen, welche das gleichberechtigte Miteinander in Kärnten ablehnen, nachzugeben oder ihnen sogar zu dienen.

Derzeit ist jedenfalls nicht abzusehen, wann die vom Bundesministerium für Unterricht und Kunst in der Sprache der Kärntner Slowenen approbierte Kärntner Landeshymne, in den Schulen seit dem Jahre 1947 gesungen, ihre offizielle Bestätigung auch in Kärnten erhalten wird.

PESMARICA

za dvojezične šole na Koroškem

Sestavila E. Swolensky-Scheithauer

Verlag Buchhandlung Arthur Kollitsch, Klagenfurt

In der „Pesmarica za dvojezične šole na Koroškem“ (Liederbuch für zweisprachige Schulen in Kärnten) scheint auf der ersten Seite die erste in Kärnten bekannte Übersetzung von drei Strophen der Kärntner Landeshymne (koroška himna) in slowenischer Sprache auf und wurde auch mit Erlaß des BM für Unterricht vom 1. Dezember 1947 zum Unterrichtsgebrauch an den zweisprachigen Schulen in Kärnten zugelassen.

TRIBUNA BRALCEV

P.n.
SLOVENSKI VESTNIK

Tarviserstr. 16
9020 KLAGENFURT/CELOVEČ

Protestbrief an Ministerin Dr. Hawlicek

Sehr geehrte Frau Ministerin,

Als Eltern von Kindern, die zweisprachige Klassen in den Eisenkappler Volksschulen besuchen, möchten wir Ihre Aufmerksamkeit auf einige Unzulänglichkeiten in einem für die vierte Schulstufe approbierten Buch lenken: Es handelt sich dabei um das Ergänzungsheft „Kärnten“ zum Buch „Menschen, Tiere, Pflanzen, Dinge 4“. Dieser, für das Bundesland Kärnten vorgesehene Teil, wurde von den Autoren Draxl und Schmölzer erstellt und laut Impressum mit dem Bescheid des Bundesministeriums für Unterricht, Kunst und Sport vom 13. 12. 1988, Zl. 24 649/8-1/9/88 als für den Sachunterricht geeignet erklärt.

Uns hingegen erscheint dieses ausgerechnet am Ende des Bedenkjahres 1988 approbierte Buch in mehrerer Hinsicht bedenklich und tendenziös. Auf die Passagen, die die Geschichte Kärntens betreffen, möchten wir Sie besonders hinweisen. Da steht unter dem Kapitel „Notzeiten in Kärnten“ über den Zweiten Weltkrieg folgendes geschrieben: „Während des Zweiten Weltkrieges (1939–1945) wurde die Stadt Villach vierzigmal bombardiert. Der Bahnhof, das prächtige Rathaus und 450 Gebäude wurden zerstört. 4.400 Menschen wurden obdachlos.“ Das ist alles!

Sehr geehrte Frau Ministerin, wir gehen davon aus, daß Sie mit uns einig sind, daß diese Darstellung unakzeptabel ist. Die Schulen, die unsere Kinder besuchen, gehören zur Gemeinde Eisenkappel/Železna Kapla, die knapp über 3.000 Einwohner zählt. 49 Eisenkappler haben als Partisanen im Widerstand gegen den Faschismus ihr Leben gelassen. 34 wurden auf ihren Höfen oder im KZ ermordet. 1942 bis 1945 wurden aus allen Eisenkappler Gräben ganze Familien ausgesiedelt oder in Konzentrationslager de-

tiert. Kaum ein Anwesen in der Gemeinde, das nicht Opfer des Faschismus zu beklagen hat. Gerade für Kinder aus unserem Gebiet muß es wie ein unverständlicher Zynismus klingen, wenn in diesem Schulbuch die Rede ist von der Zerstörung des prächtigen Rathauses in Villach und von den Obdachlosen. Aus welchem düsterem Eck kommt die Darstellung, die von den Bombardierungen seitens der Alliierten spricht und gleichzeitig kein Wort verliert über die wahren Verursacher dieses Krieges und ihre Verbrechen?

Dem 10. Oktober 1920 wird in diesem Buch eine ganze Seite gewidmet. Es ist das einzige Kapitel, in dem die slowenischsprachige Bevölkerung Kärntens überhaupt erwähnt wird und das in seltsamer Art und Weise. Mit welchem Maß wird da gemessen, wenn man davon spricht, daß die Abwehrkämpfer 1920 Widerstand geleistet haben und gleichzeitig der Beitrag, den gerade die slowenische Volksgruppe in Kärnten zum Widerstand gegen den Faschismus geleistet hat, verschwiegen wird?

Wir sind der Überzeugung, daß dieses Buch dem Lehrplan der Volksschulen nicht entspricht, der die Erziehung der Kinder zur „Freiheits- und Friedensliebe“ als allgemeines Bildungsziel formuliert und im interkulturellen Lernen eine besondere sozialerzieherische Aufgabe sieht. Wir sind überzeugt, daß Sie unsere Empörung und unsere Sorge verstehen werden und die notwendigen Schritte unternehmen werden, um die Approbation dieses Buches zu suspendieren und verbleiben mit freundlichen Grüßen

Brigitte Busch, Lobnik 16, 9135 Eisenkappel/Železna Kapla

Stanko Podbregar, Lobnik 26, 9135 Eisenkappel/Železna Kapla

Andreas Ovšina, Lepena/Lepen 12, 9135 Eisenkappel/Železna Kapla

◆	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1					●	●				
2										
3										
4										
5			●					●		

Težja križanka

VODORAVNO:

1) glavno mesto Saudove Arabije – poleg, shranitev česa v banki; 2) priprava za merjenje svetlobe nebesnih teles; 3) najbolj znan italijanski izdelovalec godal vseh časov; 4) eden od možganskih živcev, ki se na obrazu cepi na tri veje; 5) samoglasnik v besedi ŠOLA – otok ob severozahodni irski obali – kemijski znak za nikelj;

NAVPIČNO:

A. srbsko moško ime; B. največji jugoslovanski polotok;

C. mesto v italijanski pokrajini Teramo; D. dolina v neposredni bližini Begunj na Gorenjskem; tudi naziv za ženo; E. prizorišče v gledališču; F. žensko ime /na primer teniška igralka Jaušovec; G. kraj v bližini Trsta /italijansko Duino/; H. ogljikov vodik brez barve in vonja, zemeljski plin; I. najbolj znan staroslovanski bog, stvarnik bliska in groma, gospodar vesoljstva, ki prinaša dež, s čimer omogoča rast in plodnost; J. slikoviti opisi

sestavil Jože Petelin

Rešitev prejšnje križanke

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	S	B	●	●	●	●	●	Ž	P
2	T	A	C	A	●	S	M	E	R
3	A	L	E	K	●	R	A	N	A
4	V	Ž	D	R	Ž	N	O	S	T
5	K	A	R	A	V	A	N	K	E
6	A	C	A	●	●	●	A	A	R

Club tre popoli vabi na

Obisk Ljubljane

v petek, 8. decembra 1989

Spored:

- obisk in predstavitev podjetja Slovenijales
- ogled kulturnih znamenitosti Ljubljane
- pogovor s predstavniko podjetja Aramconsolting – tema: **Katere pravne oblike podjetij in katere možnosti investiranja veljajo v Jugoslaviji po 1. 1. 1989?**

Cena ekskurzije: 160 šil.

Odhod:

- 7.30 Velikovec (pošta)
- 8.00 Celovec (parkirišče pred univerzo)
- 8.20 Kožentavra (gostilna Mlečnik)

Prijavite se lahko pismeno ali po telefonu: Dr. Arthur Roßbacher, Hauptplatz 7/I, 9170 Borovlje, tel. 0 4227/2239.

Ne zamudite te zanimive ekskurzije!

Ivan Dolenc

Za dolar človečnosti

Janoš je pred nami prešteval tistih nekaj dolarjev, ki jih je še imel. Vprašal je vratarja v hotelu, koliko velja avtobusna vozovnica nazaj do Winnipega.

„Tu nima nobenega smisla ostati“, je pribil. „V Winnipegu je vsaj nekaj ljudi, ki vedo, kaj je usnje.“

Za vožnjo je imel še dovolj denarja. Naznanil nam je, da se čez dan ali dva odpelje, če se tukaj nič ne zgodi na borzi za delo.

Laszlo je v restavraciji pri Kitajcu Čanu nekaj risal po servietih.

„Zdi se, da so naše možnosti za delo v tem mestecu ena proti dvanajst tisoč – toliko pa šteje tukajšnje celotno prebivalstvo“, je pojasnil in se zasmejal naglas.

Janoš je čez dva dni res izginil v smeri proti avtobusni postaji in ga nikoli več nismo videli. Čez štirinajst dni praznega čakanja je Šandor prosil priseljenkega uradnika, naj prepelje njega in njegovo družino nazaj v Winnipeg. Dobil je železniške karte in se tudi izgubil čez noč, tako da se niti poslovili

nismo.

„Prav zanesljivo se vrnejo domov na Madžarsko“, je naslednje jutro pripomnil Laszlo pri zajtrku. Z nama je vztrajal v hotelu in v restavraciji samo še Georg.

Ves ta čas smo vsak dan hodili na urad za delo in se sprehajali po mestu. V restavraciji nam je Čan pripovedoval strašne zgodbe o svojih ljudeh na zahodni obali Kanade. Kot kuliji so gradili kanadsko pacifiško železnico, opravljali še vsa druga težavna in umazana dela, ki jih nihče drug ni hotel opravljati, in cepali ko muhe. V preteklosti še svoje družine niso smeli za seboj potegniti v svojo novo domovino, tako zelo so jih zaničevali v Britski Kolumbiji.

Redno sem prebiral vse prerijske dnevnik in s svinčnikom v roki drsel skozi stolpce z malimi oglasi. In vedno brez kakršnegakoli haska. Dela ni bilo nikjer.

Potem sem lepega dne začel hoditi v mestno knjižnico in si izposojal kanadske knjige. Kar požiral sem jih med vsakdanjimi obiski na uradu za delo. Očistile so mi glavo in me navdahnile z upanjem, ko pa sem povsod bral samo o ljudeh, ki so se z velikimi težavami prebili do česa stalnejšega. Tako sem se seznanil z romansiranimi življenjepisi Hughja Garnerja, Gabrielle Roy, Morleya Callaghana, Fredericka Philipa Grova.

Minil je mesec marec. Nič. Minilo je pol aprila. Nič in spet nič.

Dušan me je ob sobotah in nedeljah, ki sem jih prebil v Oak Laku, zalagal z novimi številčkami ‚Sloge‘ in s cigaretami.

Z namenom, da bi se nekako zaposlil, sem si začel zapisovati svoje doživljaje s poti v Kanado in po njej. Obšla me je misel, da bi bilo za priseljenke urade po

deželi morda dobro, če bi kje redno izhajale izjave priseljencev. Hotel sem postati polnokrven Kanadčan, zato je sem si izmislil – kot nekaj koristnega za novo domovino predalnik z naslovom „PRISELJENČEVE POBOŽNE ŽELJE“. Računal sem, da jih bom nekega dne, ko bom delal, natipkal na pisalnem stroju in jih poslal uredništvu ‚Sloge‘ v Toronto, da jih objavi.

Moje prve kanadske želje so se glasile:

„Pisec teh utrinkov, ki so, seveda, docela osebni in jih večina bralcev nikakor ne bo sprejela za svoje – želi vsem svojim vrstnikom širom po Evropi ob njihovem nameranem prihodu v Kanado vso srečo! O sreči govorijo tukaj rojeni ljudje kot o najbolj zanesljivem zakonu svojega dejanja in nehanja. Še veliko več vredna pa je sreča za priseljenca...“

(dalje prihodnjič)

TV AVSTRIJA 1
TV AVSTRIJA 2
TV LJUBLJANA
TE DNI NA TELEVIZIJI
TO
28. 11.

9.05 Čudovita leta; 10.30 Moški morajo biti takšni; 14.15 Batman; 14.40 Praksa Bülowbogen; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 J. Clementi – klic zadostuje; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Pod ledom Antartike; 21.07 Urna Gerdi, v 6 nadaljevanjih; 22.00 Pogledi s strani; 22.10 Zeleni ogenj; Mike Hammer.

16.50 Leksikon umetnikov; 17.30 Orientacija; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Zveneča Avstrija; 21.07 Zunanjepolitični report; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Klub 2; Poročila.

10.10 Šolska tv; 15.30 Mozaik; Angleščina; 15.55 Žarišče; 16.30 Dnevnik; 16.50 Ko se korenin zavemo; 17.55 Spored za otroke; Lonček, kuhaj; Zeliščna juha; Exlibris; 19.05 Risanka; 19.20 Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik; 20.05 A. Kantof-J. Besnard; Lepotec z otoka; 21.05 Mednarodna obzorja; 21.45 Dnevnik; 22.00 Tribute to....

SR
29. 11.

9.05 Čudovita leta; 10.30 Kako si ulovim moškega; 14.15 Batman; 14.40 Praksa Bülowbogen; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 J. Clementi – klic zadostuje; 19.30 Čas v sliki; Šport; 20.15 Dediščina Guldenburgov, v 26 nadaljevanjih; 21.00 Vihavec; 22.45 Pogledi s strani; 23.00 Dr. Jekyll in Mr. Hyde; 0.30 Aktualno.

16.50 Leksikon umetnikov; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Heldenplatz T. Bernharda; 23.30 Šport; 0.30 Aktualno.

10.15 Nočni čuvaj v živalskem vrtu; 10.55 Slovenski Ikarus; 11.25 Sončnice; 14.35 Rogaška '89; 15.55 Žarišče; 16.30 Dnevnik; 16.45 Poslovne informacije; 16.50 Spored za otroke: F. Bevk; Peter Klepec; 17.05 F. Milčinski: Zvezdica zaspanka; 17.35 Wallenberg – pripoved o junaku; 19.05 Risanka; Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik.

ČE
30. 11.

9.05 Čudovita leta; 10.30 Zeleni ogenj; 14.15 Batman; 14.40 Praksa Bülowbogen; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 J. Clementi – klic zadostuje; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Sapperlot; 21.15 Disko-show; 21.45 Pogledi s strani; 22.00 Če oče s sinom; 23.00 Salut za Gregorija Pecka; 0.15 Aktualno.

17.05 Leksikon umetnikov; 17.15 Sledovi v preteklost; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Chelsea hotel, New York; 21.50 Dragocnosti iz Avstrije; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Klub 2; Poročila.

9.10 S. Makarovič: Maček Muri; 9.50 Cesarsko-kraljevi dezertjerji; 15.10 Rogaška '89; 16.30 Dnevnik; 16.50 Spored za otroke: Najlepše pravilnice sveta: Jasnovidec; Ciciban, dober dan; Moj dedek je bil partizan; 17.40 Wallenberg – pripoved o junaku; 19.10 Risanka; 19.20 Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik; 20.05 E. Reitz: Domovina; 22.00 Dnevnik.

RADIO KOROŠKA
SLOVENSKE ODDAJE 18.10–19.00

Torek, 28. 11.
Partnerski magazin

Sreda, 29. 11.
Glasbena sreda. Gost: Marko Tondolo iz Celovca

Četrtek, 30. 11.
Rož–Podjuna–Zilja

Utripi z Borštnikovega srečanja

Petek, 1. 12. 1989: 8. decembra bo v Celovškem mestnem gledališču gostovalo Mestno ljubljansko gledališče. Tokrat bodo igralci nastopili s predstavo „Marijino oznanjenje“ Paula Claudela, avtorja torej, ki je bil v Sloveniji štiri desetletja na indeksu. S predstavo se je Mestno gledališče udeležilo tudi letošnjega Borštnikovega srečanja.

V drugem delu petkovega radijskega sporeda, ki ga bo pripravil Horst Ogris, boste med drugim prisluhnili odlomkom iz te predstave, slišali boste pogovor z režiserjem predstave Dušanom Makarjem, Jernej Novak, selektor letošnjega slovenskega gledališkega srečanja, pa bo utemeljil svoj izbor in povedal marsikaj zanimivega o slovenskem gledališkem trenutku, o gledališki dejavnosti, ki je bogata in mnogolika kot malokje.

Predstava, ki je burila duhove

Sreda, 29. 11. 1989, TV A2, 20.15 – Gledališko delo Thomasa Bernharda Heldenplatz je hudo razburkalo avstrijsko javnost, zlasti nacionalistične kroge. Bernhard v svojem delu močno potrka na vest Avstrije, kjer je še vedno močno prisoten antisemitizem. In prav o tem govori delo Heldenplatz, ki so ga posneli v dunajskem Burgteatru. V delu gre za odločitev profesorja Schusterja, ko je ponovno soočen z antisemitizmom. Vprašanje je, ali naj ponovno – kot leta 1938 – emigrira v Anglijo? Odloči se za pot v smrt – iz stanovanja na dunajskem Heldenplatzu se vrže na cesto.

Komedija na slovenskem odru

Četrtek, 30. 11. 1989, TV LJI, 22.15 – V retrospektivno oddajo „Komedia na slovenskem odru“ je ljubljanska televizija uvrstila komedijo C. Goldonija Primorske zdrahe. Delo je torej predstavljeno v slovensko Primorje – tudi v tamkajšnje narečje. Tako Goldonijeva komedija pridobi še večjo učinkovitost in z njo tudi zabavnost.

Urna Gerdi

Torek, 28. 11. 1989, TV A1, 21.07 – To je pričetek šestdelne nadaljevalne, v kateri je glavna junakinja vozniča taksija Gerdi, ki na svojih vožnjah doživlja marsikaj. Tokrat bo šlo za porod v taksiju, kjer se Gerdi izkaže kot junakinja. V glavni vlogi nastopa Senta Berger.

Datum	Kraj	PRIREDTV	Prireditelj
Torek 28. 11. 19.30	Farna dvorana Šentjakob v R.	MI IN NAŠA ZGODOVINA Predavanje: Turški vpadi in kmečki upori; predava prof. dr. Janko Zerzer	
Sreda 29. 11. 19.30	Dom prosvete, Tinje	Predstavitve in diskusija avstrijske rektorske konference: POLOŽAJ IN PERSPEKTIVE AVSTRIJSKIH NARODNIH SKUPIN poročilo predstavita: univ. as. dr. Wladimir Wakounig, univ. prof. dr. Dietmar Larcher, diskusijo vodi dv. sv. dr. Pavel Apovnik.	Sodalitas
Sreda 29. 11. 10.00	Vrtec „Naš otrok“, Celovec	PRAVLJICA MACESNOV ŠKRATEK RASTKO; izvajata Mojca Malovrh in Roman Mohar	KKZ
Sreda 29. 11. 14.30	Otroški vrtec Šentprimož	PRAVLJICA MACESNOV ŠKRATEK RASTKO	
Sreda 29. 11. 19.30	Landhausbuchhandlung Celovec	LITERARNI VEČER iz svojih del bereta Gustav Januš in Florjan Lipuš	
Četrtek 30. 11. 11.15	Otroški vrtec Šentpeter pri Šentjakobu	PRAVLJICA MACESNOV ŠKRATEK RASTKO	
Četrtek 30. 11. 15.30	Društvena soba SPD „Bilka“ Bilčovs	PRAVLJICA MACESNOV ŠKRATEK RASTKO	
Sobota 2. 12. 9.-17.00	Ljudska šola Mohorjeve Celovec	BAZAR	Lj. šola Mohorjeve
Nedelja 3. 12. 14.30	Kulturni dom, Dobrla vas	Gledališka predstava „ZMAJ“ gostuje: gledališka skupina KPD „Planina“ Sele	SPD „Srce“
Nedelja 3. 12. 14.30	Pri Šoštarju v Globasnici	MIKLAVŽEVANJE Na sporedu igra Mali strah Bav-Bav, gostuje igralska skupina SPD „Lipa“ iz Velikovca; obdarovanje otrok.	SKD Globasnica
Nedelja 3. 12. 11.00	Rutar Lido, Dobrla vas	BOŽIČNICA DRUŠTVA UPOKOJENCEV PODJUNA; Sodeluje MoPZ „Vinko Poljanec“	
Nedelja 3. 12. 10.00	pri Kovaču na Obirskem	MIKLAVŽEVANJE	SPD Valentin Polanšek
Torek 5. 12. 20.30	Kulturna taberna Pri Joklnu, Celovec	OTVORITEV RAZSTAVE slikarskih del Karla Vouka – Znaki pisave	Kulturno društvo Pri Joklnu
Četrtek 7. 12. 19.30	Kulturni dom na Brnci	DRUŠTVENI PLES Igra: Trio DRAVA, sodelujeta MGW Wurzenpass in MePZ „Dobrač“; udeležence čaka bogat srečolov!	SPD „Dobrač“ na Brnci

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 24. 11. 1989

	dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$ 12,40	13,00
za 1 angleški funt	£ 19,25	20,45
za 100 franc. frankov	f 201,00	211,00
za 100 ital. lir	Lit 0,93	0,98
za 100 dinarjev	DIN 0,01	0,03
za 100 švic. frankov	sfr 778,00	798,00
za 100 holand. guldnov	Hfl 615,00	631,00
za 100 nemških mark	DM 695,00	712,00

Posreduje: Posojilnica-Bank Zveza-Bank, Celovec

3 16 21 29 36 37 (45) X21 X11 22X X11
Joker: 871167 b.j. Stava: 0:0, 0:1, 5:0, 1:1, b.j.

RAZSTAVE

Celovec
Kulturna taberna Pri Joklnu – Leon Zakrajšek in Duško Stojanovič, grafike – Galerija 61 – (Bahnhofstr. 24), Janez Bernik, dela 1988/89. Ogljed do 30. novembra. – Dom umetnikov – Letna razstava „Podobe popotovanj“, otvoritev 30. 11. 1989, ob 19.00 uri; razstava bo odprta do 22. 12. 1989.

Tinje
– Galerija Tinje Razstava del slikarja Bojana Brezočnika.

Ljubljana
– Ljubljana – odprtje razstave Verski motivi v petek, 8. decembra 1989, ob 19.00 uri v župnijski dvorani Rakovnik, Rakovniška 6.

Grad Žirovnica pri Sinči vasi – Werner Berg, oljnathe slike, risbe, resorezi. Do 16. decembra.

SLOVENSKI VESTNIK
2x tedensko

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telefax 42 20 86 51 43 00-71, teleks 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 370 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 200.000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 10.000.000 dinarjev.

Krščanska kulturna zveza

vabi na osrednjo gledališko predstavo v petek, 8. decembra 1989, ob 14.30 uri v Mestnem gledališču v Celovcu, kjer bo ansambel Mestnega gledališča ljubljanskega gostoval z delom Paula Claudera

„Marijino oznanjenje“

ki ga je zrežiral Dušan Mlakar. Sceno je izrisala Simona Perne, kostume Alenka Bartl, glasbo pa je napisal Lado Jakša.

Vstopnice v predprodaji pri krajevnih društvih, v obeh slovenskih knjigarnah in v pisarni KKZ v Celovcu, Viktringer Ring 26, tel.: 0463/16243, ter uro pred pričetkom predstave.

SŠZ I nadaljuje s serijo zmag

Šahisti prvega moštva Slovenske športne zveze Carimpex I nadaljujejo s serijo zmag v spodnji ligi-vzhod. Po Borovljah in BSG Raiffeisen Celovec so tokrat morali premoč slovenskih šahistov priznati tudi Možberžani, ki so na osmih deskah iztržili le 2,5 točk, medtem ko jih je SŠZ I dosegla kar 5,5.

Šahisti Slovenske športne zveze I so po tej zmagi na lestvici peti in zaostajajo za četrtouvrščenimi šahisti iz Gospe svete samo še pol točke.

Od posameznih igralcev je treba poleg „lisjakov“ Kovača in Lojzeta Galloba izpostaviti dr. Jozija Amruscha (slika desno), ki je tudi v Možberku uspešno branil svoj neuradni naslov „Mister 100 odstotkov“.

Posamezni rezultati: Kovač – Sabitzer 1:0, Alojz Gallob – Assaloni jun. 1:0, Živkovič – Spitaler remi, Franc Rulitz – Wiesbeck 1:0, Ferm – Th. Santner 0:1, dr. Amrusch – Kessler 1:0, Kolter – Mirnig 1:0, Marko Gallob – Starzacher 0:1.

ŠPORT Odlična ženska ekipa ŠK Dob

Ženska odbojarska ekipa ŠK Dob/Aich, ki letos tekmuje v spodnji ligi, je po prvi fazi prvenstva še vedno brez poraza in zanesljivo vodi na lestvici z maksimalnim številom točk. V soboto so Dobljanke, ki jih trenira Lojze Opetnik, premagale Wolfsberg kar s 3:0, tako da imajo vse možnosti za osvojitve naslova jesenskih prvakinj.

Pa tudi druga moška ekipa Doba je še brez poraza, saj je tokrat v gosteh premagala Grabštanj s 3:1. Dobljani so sicer zaigrali nekoliko slabše, a na koncu šteje le rezultat. Tokrat pa ni uspela prva ekipa, ki je v povratni tekmi za pokal podlegla Hypo VBK z 1:3 in tako izpadla iz tekmovanja. Zdaj v Dobu upajo, da jo bo maščevala druga ekipa: to priložnost pa imajo Dobljani že naslednji ponedeljek, ko bodo v 3. pokalnem kolu gostje Hypo VBK.

Zmaga in poraz

V namiznem tenisu je bilo odigrano zadnje kolo jesenskega dela prvenstva. V koroški ligi se je za Selane, kot v vseh tekmah, končalo s porazom. Tokrat je v postavi Selanov manjkal celo Matjažević, tako da je bil poraz še višji; KAC je potem, ko Stane Bec in Mirko Oraže nista osvojila niti ene posamezne tekme, namreč zmagal kar s 7:0. Selani so tako seveda ostali brez točk in so zadnji na lestvici.

Tudi v spodnji ligi so igralci SŠK Obir začeli pod pričakovanji, toda tokrat so dosegli svojo drugo zmago. Premagali so Baško jezero s 6:1 (točke so osvojili: Zdravko Smrtnik in Vidic po 2, Marko Smrtnik 1, ter v dvojici Z. Smrtnik/Vidic).

Monika Seleš se uveljavlja

Čeprav je stara šele petnajst let, sodi jugoslovanska igralka Monika Seleš že v sam vrh ženskega tenisa. To je dokazala tudi v Essnu, kjer se je vpisala v seznam zmagovalk. V finalni tekmi je namreč gladko premagala Manuelo Malejevo s 6:1 in 7:5.

„Tja, kjer si že bil, hočeš spet nazaj!“

Franci Wiegele kot ga vsi poznamo: v športnem dresu avstrijske reprezentance in med skokom (na slikah zgoraj). Prav v svojem športu sodi Wiegele med najboljše na svetu. Zato prejema tudi mnoga odlikovanja: na spodnji sliki ob sprejetju odličja deželnega športnega referenta.

Franci Wiegele, slovenski športnik iz Zahomca, ki se je z dolgimi skoki in poleti na raznih smučarskih skakalnicah uvrstil v sam svetovni vrh, je sicer zgrešil svoj prvi cilj sezone – kvalifikacijo za ekipo, ki bo nastopala prav v teh dneh v Ameriki –, a je kljub temu še optimističen. V razgovoru za Slovenski vestnik je spregovoril o svojih načrtih za tekmovalno sezono 1989/90.

SV: Lansko leto niste dosegli pričakovanih uspehov. Gotovo s sezono tudi sami niste bili zadovoljni. Ste mogoče napačno trenirali?

Wiegele: Ne, trening ni bil kriv. Vsako leto namreč treniramo enako, pa tudi vsi trenerji delajo v bistvu po isti metodi. Zato po mojem tudi drugi trener (Gürtler je zamenjal Ganzenhuberja) na moje uspehe ni vplival. Mislim pa, da sem si osebno zastavil previsoke cilje, v tem pa Gürtler ni znal ravnati z menoj; o svojih problemih se še nisem mogel pošteno pogovoriti, pa sem bil že v slabi formi...

SV: Mislite, da bo v tem smislu letos boljše?

Wiegele: V to sem prepričan, saj sem tudi sam že bolj zrel. Zato si pripisujem dobre možnosti, da bom uspel uresničiti svoje cilje.

SV: Kateri pa so to?

Wiegele: Na vsak način se želim kvalificirati v 1. ekipo, ki bo zadnji teden pred božičem tekmovala v Sapporu. Mislim, da tam lahko začnem z uspehi, ki bi me pripeljali v šestčlansko avstrijsko reprezentanco za letošnje skakalno turnejo Intersport. Ta turneja je namreč za vsakega skakalca velik cilj; zame še posebno, ker sem na njej že tekmoval in sem bil že uspešen.

SV: Kako pa se pripravljate za ta cilj?

Wiegele: Doslej je še povsod manjkalo snega, tako da smo precej trenirali na plastiki, poleg tega smo veliko vadili za moč in dobro kondicijo.

SV: Kakšna pa je razlika med skakanjem na snegu in na plastiki?

Wiegele: Na obeh podlagah je tehnika enaka, tako da

smo zadovoljni, da lahko vadimo na plastiki. Brez te ne gre več! Seveda pa je ob drsenju in pri pristajanju vendar določena razlika, tako da smo letos vključili tudi en teden treninga v Dachsteinu. Tam pa nismo skakali, temveč le smučali, da smo si pridobili občutek za sneg.

SV: Pa še vprašanje o vašem klubu, ŠD Zahomc. Kako ocenjujete mlade skakalce iz domačega kraja? Ste z njimi kdaj na pripravah?

Wiegele: Načelno velja za vse klube na svetu, da brez priprav ne morejo doseči vrha. Tudi naši zahomški mladinci še kako potrebujejo nasvete in pomoč našega trenerja. Le preko priprav v klubih lahko dosežejo avstrijski nivo. Seveda pa jim tudi jaz skušam kdaj pa kdaj pomagati – vsaj kolikor mi to čas dopušča. Če sem doma, sem vedno z njimi skupaj na treningu v telovadnici ali pa tudi na skakalnicah v bližnji Sloveniji.

SV: Katerim pa pripisujete najboljše možnosti za prodor v vrh?

Wiegele: V bistvu imajo vsi enake možnosti, odvisno pa bo, v koliko se bodo resno ukvarjali s tem športom tudi v naslednjih letih. Mislim pa, da imajo največ izgledov prav tisti, ki že zdaj zasedajo vedno sprednja mesta; torej Moser, Kaiser, Zwitter, Müller in Kuglitsch.

SV: Pa še zadnje vprašanje: sami ste bili že večkrat izvoljeni za slovenskega športnika leta. Kateri pa bi bili vaši favoriti, če bi jih volili?

Wiegele: Vsemu športnemu dogajanju med koroškimi Slovenci sicer ne morem slediti, toda kljub temu bi bila zame izbira jasna: najboljša ekipa je prav gotovo SAK, najboljša slovenska športnica pa Ani Müller-Klemenjak.